

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้เริ่มมีมานานแล้วทั้งในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนจำนวนมากการสอนภาษาอังกฤษเริ่มตั้งแต่ระดับอนุบาล โดยฝึกให้เด็กหัดออกเสียงทีละเล็กทีละน้อยและท่องจำเป็นคำๆ แม้การเรียนภาษาจะเริ่มตั้งแต่ชั้นต้นๆและเรียนติดต่อกันมาเป็นเวลานานถึง ๑๐ กว่าปีก็ตาม ทุกคนในวงการศึกษาก็ต้องยอมรับว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ไคผลเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. ความพร้อมของผู้สอน ซึ่งหมายถึงความตั้งใจในการสอน ความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอน และความถูกต้องในการสอน
๒. ความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งหมายถึงความตั้งใจ ความสนใจของผู้เรียนและการเห็นผลประโยชน์ของแท้จริงของการเรียน
๓. ความพร้อมของแบบเรียนหรือชุดการเรียน รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งรวมปัญหาการเงินเข้าไปด้วย

สาเหตุของความล้มเหลวในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้มีผู้วิจัยและเขียนบทความลงในวารสารต่างมากมายซึ่งส่วนใหญ่สรุปว่า เกิดจากความไม่พร้อมของปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งในสามปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนั่นเอง ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษามักจะกล่าวว่าปัญหาในการเรียนภาษานั้นสืบเนื่องมาจากระดับประถมศึกษา จนกลายเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากในการเรียนระดับสูงขึ้นมา และเสียเวลาในการสอนท้อมเสริมให้นักเรียนซึ่งมีข้อบกพร่องแตกต่างกัน ในปัจจุบันนี้นักการศึกษาหลายท่านมีความคิดเห็นว่าไม่ควรเริ่มการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาถ้าโรงเรียนนั้นๆยังไม่พร้อม จรรยา จงส์สายักท์ ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหานี้ไว้ว่า

การสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตอนต้นไม่ได้ผลก็เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อม ทำให้เกิดเป็นปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในระดับสูงขึ้นไป และทำให้เด็กเกิดปฏิกิริยาตอบถาวรเรียนภาษาต่างประเทศ ถึงกระนั้นก็ตามการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตอนต้นก็ยังคงดำเนินต่อไปด้วยเหตุผลทางสังคมและการเมือง^๑

สาเหตุอีกประการหนึ่งคือวิธีการสอนซึ่ง จริญญา วงศ์สายัณห์ กล่าวไว้ว่า ในส่วนวิธีการสอนนั้นเดิมเมื่อเริ่มสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยก็ได้ใช้คนที่พูดภาษานั้นได้เป็นผู้สอน ต่อมาเมื่อการศึกษาขยายออกไปโดยรวดเร็วก็จำต้องใช้ครูไทยที่ฝึกขึ้นเองแต่พูดภาษานั้นไม่ได้เป็นผู้สอน การสอนจึงได้กลายเป็นเหมือนกับการสอนภาษาที่ตายแล้ว คือสอนอ่านเขียนและแปล ผลที่ได้ก็คือเด็กไทยจำนวนมากเรียนภาษาอังกฤษแล้วไม่สามารถนำมาใช้ได้ เป็นการสูญเสียไปทางการศึกษา สูญทั้งเงิน เวลา และแรงงาน^๒

จากปัญหาการสูญเสียในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทำให้เกิดความพยายามที่จะแสวงหาวิธีการใหม่หลายประการ เพื่อให้ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษให้สัมฤทธิ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน และให้บรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ ในการสอนภาษาอังกฤษนั้น ครูมุ่งสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน คือสามารถฟังบุคคลอื่นพูดภาษาอังกฤษเข้าใจตามฐานะ สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ตามควร สามารถอ่านเข้าใจและสามารถเขียนประโยคหรือข้อความภาษาอังกฤษได้โดยถูกต้อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง นักเรียนจะต้องเรียนภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ให้เกิดความสามารถในการใช้ทักษะทั้ง ๔ ประการ^๓

^๑ จริญญา วงศ์สายัณห์, "ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย," วิทยากรย, ๕ (กรกฎาคม, ๒๕๑๓), ๘.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒

^๓ กานดา ศีตะจิต, "การวัดผลภทรเรียนภาษาอังกฤษ," วิสามันต์ศึกษา, ๒ (กรกฎาคม, ๒๕๐๘), ๓๖.

ชาร์ล ซี ฟรีซ (Charles C. Fries)^๔ กล่าวว่าความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้องค์ประกอบของภาษา ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างของเสียง โครงสร้างไวยากรณ์ และ ศัพท์ คือผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่คนอื่นพูด พูดให้คนอื่นเข้าใจได้ และใช้โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาได้อย่างถูกต้อง

ความเห็นของ ฟรีซ (Fries) นี้พ้องกับความเห็นของ เอิร์ล คัมบลิว สตีวิก (Earl W. Stevick) ซึ่งกล่าวว่าบุคคลเรียนรู้อาษาต่างประเทศต่อเมื่อ

๑. ได้เรียนรู้ระบบเสียง (คือสามารถพูดได้และสามารถเข้าใจ)
๒. ได้เรียนรู้และสามารถใช้ไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ
๓. ได้เรียนรู้คำศัพท์จำนวนพอสมควรที่จะนำมาใช้ได้

ความสำคัญของการ เรียนศัพท์

เนื่องจากศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของภาษาจึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง แมค จินิตี (McGinitie) กล่าวว่า ถ้าเด็กคนใดมีพัฒนาการทางภาษาดีมาตั้งแต่เด็ก คือรู้ศัพท์มากพอเหมาะกับวัยของตน สามารถนำศัพท์นั้นๆ ไปใช้ได้ถูกต้อง เด็กนั้นจะเข้าใจความคิดของคนอื่นและสิ่งที่แวดล้อมตนอยู่ จนสามารถสื่อความหมายหรือแสดงความต้องการของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย^๕ ในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้เข้าใจ

อีลีนเนอร์ วอลล์ โทนิส (Eleanor Wall Thonis) กล่าวว่าความเข้าใจภาษาอังกฤษอาศัยความรู้เรื่องศัพท์ กลุ่มคำ และ การเรียงคำของภาษาเขียนอังกฤษ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องได้เห็นคำเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องมีการ

^๔ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1948), pp. 3-9.

^๕ Earl W. Stevick, "Language and Language Learning," Teaching and Learning English, ed. Raja T. Nasr, (London: Longman Group Limited, 1972), p. 2.

^๖ Walter M. MacGinitie, "Language Development," Encyclopaedia of Education Research (4th ed.; The McMillan Co., (n.d.) 1961, pp 687-688.

๔
สภการณ์ที่จะช่วยให้เข้าใจคำเหล่านั้น (คือ ไวยากรณ์และศัพท์) และจะต้องจับใจความที่
อยู่เบื้องหลังคำเหล่านั้นได้^๗ อย่างไรก็ตามการ เรียนภาษาไม่ใช่การ เรียนรู้คำ (words)
แต่เป็นการ เรียนการปรากฏร่วมกันของคำดังที่แอล เชปแมน (L. Chapman) ได้เตือน
ไว้ว่า

แรกที่เคี่ยูกูอาจกล่าวไควว่าการ เรียนรู้คำไม่ใช่การ เรียนรู้ภาษาเพราะ
ภาษาไม่ใช่คำ แต่ประกอบด้วยคำต่างๆที่ปรากฏร่วมกันในประโยค
ไม่ใช่เอาแต่คำมาเรียงต่อกันอย่างเดี่ยว แต่เป็นการนำเอาคำมา
ประกอบกันเข้าเป็นประโยค ฉะนั้นการ เรียนรู้ภาษาจึงจำเป็นต้อง
เรียนรูถึงวิธีที่จะประกอบคำเข้าเป็นประโยค^๘

ดังนั้นในการ สอนภาษาจึงไม่ควร เน้นเฉพาะศัพท์ ครูในอศิศส่วนใหญ่มักจะสอนภาษา
ต่างประเทศโดยเน้นหนักเรื่องศัพท์ ไม่คำนึงถึงระบบเสียงหรือไวยากรณ์ที่จะใช้กับคำเหลา
นั้น จึงเป็นเหตุให้นักเรียนไม่สามารถใช้ศัพท์ที่เรียนได้ถูกต้อง^๙ ที่กล่าวเช่นนั้นไม่ได้หมาย
ความว่าการ เรียนศัพท์เป็นสิ่งไม่สำคัญ แต่เพราะการ เรียนศัพท์จะต้องรวมทั้งการ เรียนรู้การ
ออกเสียงศัพท์นั้นๆให้ถูกต้อง และความหมายของคำนั้นๆยังมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามคำ
แห่งที่ศัพท์นั้นปรากฏในประโยค

ความหมายของคำศัพท์

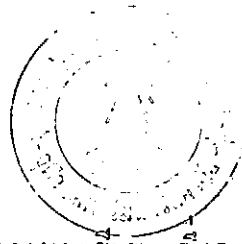
จัสติน ฟิชเบน (Justin Fishbein) และ โรเบิร์ต อีมันส์ (Robert
Emans) กล่าววาคควร จะแยกกล่าวถึง "คำ" "ความหมาย" และ "มโนทัศน์" ในฐา
นะที่เป็นอิสระต่างหาก จากกัน "คำ" ในภาษาใดภาษาหนึ่งควร จะหมายถึงทางค่านกาย

๕
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๗ Eleanor Wall Thonis, Teaching Reading to Non-English Speaker
(London: The McMillan Company, 1970), p. 164.

^๘ L.R.H. Chapman, Teaching English to Beginners (London: The
English Language Book Society and Longmans Green and Co., Ltd.,
1965), p. 88.

^๙ Bryce Van Syoc, Methods of Teaching English as a Foreign
Language (USOM University of Michigan SEAREP Bangkok: The Social
Sciences Association of Thailand Press, 1963), p. 89.

ภาพ ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนกับ "ความ-
 หมาย" ความสัมพันธ์เป็นไปตามกฎเกณฑ์การใช้ภาษาซึ่งสังคมกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อ
 ความหมาย ส่วน "ความหมาย" หมายถึงมาตรฐาน (standard) ของพฤติกรรมใน
 การสื่อความหมายซึ่งบุคคลที่ใช้ภาษาเดียวกันมีความคิดสอดคล้องกัน และประการสุดท้ายคือ
 "มโนทัศน์" เป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่แต่ละบุคคลได้สร้างสมขึ้นจากขบวนการของภาษา
 ความสอดคล้องกลมกลืนกันของทั้งสามประการนี้ยิ่งยากซับซ้อนมาก มีตัวอย่างคำจำนวน
 มากที่มีได้หลายความหมาย และในขณะเดียวกันก็มีคำหลายคำที่มีความหมายเดียวกันหรือ
 คล้ายคลึงกัน นอกจากนั้นยังมีความหมายที่ต่างกันไประหว่างความหมายที่กำหนดไว้โดยสัง
 คมกับความหมายที่บุคคลแต่ละคนได้รับประสบการณ์มา^{๑๐} ทั้ง "คำ" "ความหมาย" และ
 "มโนทัศน์" นี้เป็นลักษณะของศัพท์ และมักจะใช้คำว่า "คำ" (word) แทน
 "ศัพท์" (vocabulary)

ฟรีช ให้คำจำกัดความของ "คำ" (word) ไว้ว่า

"คำ" คือการประสมเสียงซึ่งนำมาใช้เป็นสิ่งเร้าให้เด็กถึงประสบ
 การณ์ที่เคยผ่านมา ...ยิ่งกว่านั้น ประสบการณ์ที่ถูกกระตุ้นจาก
 การประสมเสียงนั้น จะมีความหมายต่างกันหลายอย่างแต่จะมี
 เพียงประสบการณ์เดียวที่เด่นกว่าประสบการณ์อื่นๆ ประสบการณ์
 นี้ถูกกำหนดขึ้นโดยขอความที่ไขรวมกัน บงถึงสถานการณ์ใดสถาน
 การณ์หนึ่ง...^{๑๑}

ดังนั้นคำหนึ่งจึงสามารถมีได้หลายความหมาย เมื่อเอ่ยคำใดคำหนึ่งขึ้นมาโดยๆ
 เราจึงไม่อาจจะจำกัดความหมายให้ตายตัวได้ จำเป็นต้องพิจารณาจากข้อความที่ปรากฏ
 รวม (context) จึงจะรู้ว่าเป็นความหมายใด

^{๑๐}Justin Fishbein and Robert Emans, A Question of Competence (Chicago: Science Research Associates, Inc., 1972), p.159.

^{๑๑}Charles C. Fries, with the co-operation of A. Aileen Traver, English Word Lists, A Study of Their Adaptability for Instruction, (Washington D.C.: American Council on Education, reprinted Ann Arbor, 1950), p.87.

เมื่อพิจารณา "คำ" เรามักจะพิจารณาใน ๓ ลักษณะ คือ

๑. รูปลักษณะทางเสียง และ รูปที่เขียน (form)
๒. ความหมายของคำ (meaning) ถ้าเสียงที่พูดนั้นไม่มีความหมายไม่ถือเป็นคำ
๓. การปรากฏของคำนั้นๆในที่ต่างๆ (distribution)

รูปลักษณะ (form)

รูปลักษณะทางเสียง ประกอบด้วยหน่วยของเสียง (sound segment) เสียงเน้นหนัก-เบา (stress) และในบางภาษาจะรวมทั้งระดับเสียงสูงต่ำ (pitch) ด้วย เช่นในภาษาไทย และภาษาจีน ในภาษาอังกฤษนั้นการเน้นเสียงหนักผิดที่จะทำให้เกิดความหมายต่างไป เช่น désert และ desért และคำบางคำเมื่อไม่ลงเสียงหนักจะเปลี่ยนรูป เช่น /ænd/ เป็น /ənd/ หรือ /ən/

ลักษณะอีกลักษณะหนึ่งคือคำที่ประกอบขึ้นจากรากศัพท์ + ปัจจัย + (ปัจจัย)
[stem + suffix +(suffix)] เช่น observational มาจากรากศัพท์
observe ปัจจัย: (a) tion และปัจจัย: -al

ส่วนรูปที่เขียน คือ สัญลักษณ์แทนเสียง คำในภาษาอังกฤษบางคำเกิดจากการรวมคำขึ้นเป็นคำใหม่ (lexical forms) เช่น call up ในความหมายใหม่คือ to phone

ความหมายของคำ (meaning) แยกออกเป็น

- ความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม (Lexical meaning)
- ความหมายจากการปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำและทำหน้าที่ไวยากรณ์ (Morphological meaning) เช่น -s ใน cats, books ซึ่งมีความหมายเป็นพหูพจน์

- ความหมายจากการปรากฏในตำแหน่งต่างๆในประโยค (Syntactic meaning) เช่น Is he a farmer? ความหมายเป็นคำถาม เกิดจากการ

เปลี่ยนตำแหน่งของกริยาในประโยค

ในบางภาษาความหมายของคำ (Lexical meaning) อาจจะมี ความหมายทางไวยากรณ์ (morphological meaning) ในอีกภาษาหนึ่ง เช่น ในภาษาไทย อาจใช้คำว่า "เด็ก" ในความหมายพหูพจน์ โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปคำแบบในภาษาอังกฤษ เช่น เด็กเล่นกันอยู่ในสนาม

- ความหมายทางวัฒนธรรม (Cultural meaning) วัฒนธรรมมีส่วนในการกำหนดคำเช่น พวกเอสกีโม มีคำหลายคำที่บอกลักษณะของหิมะ ในขณะที่ประเทศอื่น อาจจะมีเพียงคำเดียว^{๑๒}

อาร์โนลด์ เบอรอน และ อามอส แอล เคลย์บอฟ (Arnold Burron & Amos L. Claybaugh) ให้ความเห็นว่า ศัพท์แต่ละตัวประกอบด้วยลักษณะสำคัญ

๓ อย่างคือ

๑. รูปของเสียง (a pronunciation form)
๒. รูปที่เขียน (a printed form)
๓. ความหมาย (a meaning form)

ในแง่ความหมายของศัพท์ อาจกล่าวได้ว่าทุกๆข้อความที่อ่านจะประกอบไปด้วยความหมายอย่างน้อยที่สุด ๓ อย่างคือ

๑. ความหมายตามตัวหนังสือเฉพาะคำ (lexical meaning)
๒. ความหมายตามโครงสร้าง (structural meaning)
๓. ความหมายตามข้อความที่ใช้ (contextual meaning)^{๑๓}

^{๑๒} Robert Lado, "Patterns of Difficulty in Vocabulary, Teaching English as a Second Language ed. Harold B. Allen and Russell N. Campbell (McGraw-Hill International Book Co., 1972, pp. 276-279.

^{๑๓} Arnold Burron and Amos L. Claybaugh, Basic Concepts in Reading Instruction: A Programmed Approach (Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company, 1972), pp. 8 - 10.

เนื่องจากในคำๆหนึ่งมีความหมายได้หลายอย่าง ความหมายที่ใช้บ่อยๆจึงนับว่า เป็นความหมายพื้นฐาน (basic meaning) หรือบางครั้งความหมายที่เคยใช้มาก่อน ถือว่าเป็นความหมายพื้นฐานเพราะความหมายอื่นๆสืบเนื่องมาจากความหมายเดิม สถาน การณที่ใช้จะบ่งถึงความหมายที่ถูกต้อง และแน่นอนเพียงความหมายใดความหมายหนึ่ง ทั้ง นี้เพราะคำประกอบด้วยเสียงที่ชุมชนเดียวกันกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในสถานการณ์ที่เข้าใจร่วมกัน เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการสนทนาอย่างเดียวกันสำหรับผู้ฟังที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน^๔

การปรากฏของคำ (distribution)

ในแต่ละภาษาจะมีข้อจำกัดการใช้เช่นในภาษาอังกฤษคำว่า "water" อาจใช้เป็นคำนามเช่นในคำ a glass of water หรือใช้เป็นคำกริยาใน water the garden โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ แต่จะไม่ใช้ water เป็นคำคุณศัพท์โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ

นอกจากนี้คำบางคำจะปรากฏเฉพาะในกวีนิพนธ์ (poetry) แต่จะไม่ใช้ในบทสนทนา บางคำใช้เฉพาะในภาษาเขียนแต่ไม่ใช้พูด

ประเภทของศัพท์

ฟรีท (Charles C. Fries) แบ่งกลุ่มคำออกเป็น ๔ กลุ่มคือ

๑. คำที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ (function words) เช่น ในประโยคที่แสดงคำถาม คำประเภทนี้ได้แก่ auxiliaries, prepositions, conjunctions, interrogative particles etc.

๒. คำแทน (substitute words) คำเหล่านี้ไม่ได้หมายความว่าถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการกระทำใดการกระทำหนึ่งแต่ทำหน้าที่แทนคำในกลุ่มเดียวกัน เช่น you ใช้แทนผู้ที่พูดควยไม่ว่าจะมีชื่อว่าอย่างไร คำในประเภทนี้ได้แก่ pronouns, everywhere.

---

^๔Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language (Ann Arbor: The university of Michigan Press, 1967), pp. 42 - 43.

someone, somebody, something, somewhere, nobody, none, each, both, all, some, any, few, many, several, one, two...etc.

๓. คำที่ขึ้นอยู่กับไวยากรณ์ (grammatically distributed words) ซึ่งใช้ให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ เช่น คำว่า some ใช้กับประโยคบอกเล่า any ใช้กับประโยคปฏิเสธ นอกจากนี้ยังมีคำว่า too, either, already, yet, quite และ very คำเหล่านี้เป็นคำซึ่งมีที่จำกัดใช้

๔. คำหลัก (content word) เป็นคำที่เป็นหลักในภาษา เช่น คำเรียกสิ่งของ คำที่แสดงการกระทำและคำที่แสดงคุณสมบัติต่างๆ เป็นต้น เป็นศัพท์ที่เราอาจหาความหมายจากพจนานุกรมได้

ความแตกต่างระหว่างศัพท์อาจแบ่งออกเป็น

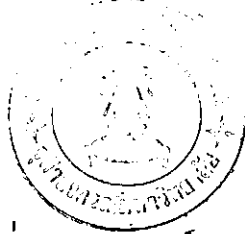
- ๑. ศัพท์ที่ใช้ในวงสนทนาทั่วไป (common core vocabulary)
- ๒. ศัพท์ที่ใช้เฉพาะในวงการเดียวกัน (specialized vocabulary)

ความแตกต่างของศัพท์อาจแยกตามวิธีการอีกวิธีการหนึ่งได้ดังนี้

- ๑. ศัพท์ที่เรียนแล้วสามารถนำไปใช้ได้ (vocabulary for production or active vocabulary)
- ๒. ศัพท์ที่เรียนเพียงเพื่อรู้ แต่อาจไม่จำเป็นจะต้องนำไปใช้ได้ (vocabulary for recognition or passive vocabulary)

ความสำคัญของการสร้างแบบสอบศัพท์

ความสำคัญของศัพท์ในฐานะเป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของภาษามีมากและมักเป็นปัญหาสำคัญของผู้เรียนภาษา เนื่องจากการเรียนศัพท์ไม่ได้สิ้นสุดเมื่อเข้าใจความหมายและใช้ได้เท่านั้น แต่ยังเป็นการต่อเนื่องของการใช้ภาษาที่ได้เรียนและเชื่อมโยง

ความหมายที่ได้มาใหม่กับความหมายเก่า ดังนั้นศัพท์จะมีความหมายเพิ่มมากขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป และการเรียนศัพท์ก็ไม่มีวันสิ้นสุด ^{๑๖} จากผลการวิจัยเท่าที่ผ่านมาพบว่าจุดอ่อนของนักเรียนไทยในการเรียนภาษาอังกฤษส่วนหนึ่งมาจากความไม่เข้าใจและไม่สามารถใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องนี้จำเป็นต้องวิเคราะห์ปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ และวิธีการหนึ่งที่จะวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนคือการทดสอบเพื่อที่จะได้ดำเนินการ สอนซ่อม เสริมหรือหาวิธีการใหม่ๆที่จะสอนศัพท์ให้ได้ผลมากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่แบบสอบที่จะนำมาทดสอบนั้นจะต้อง เป็นแบบสอบที่เชื่อถือได้และมีคุณภาพสูง ผู้วิจัยจึง เลือกรูปแบบการสร้างแบบสอบศัพท์ และการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อให้ข้อสอบที่นำมาใช้วัดมีคุณค่าสูง

ความเป็นมาของการ เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปครู เป็นจุดศูนย์กลางในการวางหลักสูตร และแผนการเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยมีได้พิจารณาความสามารถรายบุคคล ถือว่านักเรียนทั้งชั้นมีความสามารถเท่าเทียมกัน และมีความต้องการอย่างเดียวกัน ซึ่งผิดจากความเป็นจริงเพราะเด็กจะเรียนรู้ได้เร็ว หรือ ช้า ต่างกัน และมีความชำนาญในด้านต่างๆผิดกัน

ในการเรียนภาษาแนวทางการเรียนด้วยวิธีฝึกฟังและพูด (audiolingual method) จะถือว่าเป็นการเรียนที่ก้าวหน้าแท้จริงตาม แต่การเรียนแบบนี้ก็ยังขาดการพิจารณาความแตกต่างทางด้านทักษะของนักเรียนแต่ละคน การเรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคลจึงเกิดขึ้น เพื่อสนองความต้องการด้านการเรียนโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ^{๑๗}

^{๑๖}Richard A.Bruland, "Learnin' Words: Evaluating Vocabulary Development Efforts," The Education Digest (March, 1975), pp. 34 - 35.

^{๑๗}Dorothy B. Farnor, "Individualized Learning, "Pasac, V (June, 1975), p.27.

การเรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคลมีประโยชน์สำคัญพอที่จะสรุป

๑. นักเรียนเรียนรู้การรับผิดชอบตนเอง เพื่อไม่ให้ลาหลังเพื่อนฯ
๒. นักเรียนได้รับความสนใจจากครู เป็นรายบุคคลมากขึ้น เพราะครูจะมีเวลากวักขึ้นข้อบกพร่องเฉพาะแห่งของนักเรียนได้มากขึ้น
๓. นักเรียนจะรู้จักวิเคราะห์จุดอ่อนของตนและรู้ว่าตนมีความสามารถในทักษะใด รู้จักเลือกกิจกรรมที่ตนสนใจ
๔. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ใหม่กับครู ซึ่งจะเป็นผู้ช่วย เพื่อน และ ที่ปรึกษา
๕. ความสนใจของนักเรียนมีส่วนช่วยในการกำหนดกิจกรรม
๖. ครูจะมีบทบาทใหม่ในการวิเคราะห์นักเรียนและช่วยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

คงได้กล่าวแล้วว่า แนวโน้มของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปและความต้องการของนักเรียนก็เปลี่ยนไปด้วย นอกจากนี้ยังมีการค้นพบวิธีการเรียนภาษาอังกฤษใหม่ๆเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษได้ทดลองวิธีการสอนในลักษณะใหม่ และได้ปรับปรุงอุปกรณ์เพื่อการสอนอยู่เป็นระยะๆ เรื่อยมา ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้เห็นความจำเป็นในการปรับวิธีการสอนและอุปกรณ์ และเพื่อที่จะประกันผลดีในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และก่อนที่จะรับวิธีการสอนและอุปกรณ์ใหม่ๆมาใช้อย่างแน่นอน จึงต้องสำรวจจุกมุงหมายวิธีการและอุปกรณ์เดิมที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อที่จะประเมินกำลังและจุดอ่อนในปัจจุบัน ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องประเมินค่าของวิธีและอุปกรณ์ใหม่ใหม่ที่คิดจะนำมาใช้ช่วย การประเมินค่านี้ควรจะทำในรูปการวิจัย สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษได้ริเริ่มนำโครงการ เรียนภาษาตามความสามารถของแต่ละบุคคล (ILLP) เข้ามาใช้ในประเทศไทย โดยใช้ชุดการสอน JILAP เป็นอุปกรณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ

---

^{๑๘}Florence Steiner, "Behavioral Objectives and Evaluation," Britannica Review of Foreign Language Education, Vol II. ed. Dale L. Lange (Chicago: Encyclopaedia Britannica, Inc., 1970), pp. 370 - 373.

ในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสาธิต ซึ่งเป็นโรงเรียนขึ้นกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และโรงเรียนสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น โครงการนี้ได้คัดเลือกโรงเรียนจำนวนหนึ่งเพื่อ

๑. ให้เป็นแหล่งวิจัยวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ
๒. ให้เป็นสนามทดลองวิธีการสอนและอุปกรณ์ใหม่ๆ (JILAP)

นักเรียนในโรงเรียนทั้งสองกลุ่มนี้จะต้องผ่านการทดสอบทักษะต่างๆในภาษาอังกฤษ ผลการทดสอบนี้มีให้นำไปเปรียบเทียบแต่เพียงเพื่อจะประเมินค่าทั้งในแง่ความแข็งแกร่งและจุดอ่อนของวิธีการในชายทดลองทั้งสองระบบ คือระบบที่ใช้อยู่และที่จะนำไปใช้ เพื่อศึกษาว่าระบบใดจะเหมาะสมที่สุดแก่ความต้องการ ทั้งของนักเรียนและครูภาษาอังกฤษในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบสอบถามเพื่อช่วยในการวัดความสามารถด้านศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนทั้งสองกลุ่มดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. สร้างแบบสอบถามความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนเริ่มเรียน จากผลการเรียนตามความสามารถแต่ละบุคคลของนักเรียนที่เข้าแบบเรียน JILAP (Jacaranda Individualized Language Arts Program) stage I และ stage II
๒. สร้างแบบสอบถามความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนเริ่มเรียนที่เข้าแบบเรียน Oxford English Course for Thailand Book II และ Book III

ขอบเขตของการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองสอบเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๕ จากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๕๔ คน และนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ ๖ และ ๗ จากโรงเรียนวัดธาตุทอง จำนวน ๒๐๓ คน

๒. วิเคราะห์ข้อสอบ (Item analysis) ที่ทดลองสอบหาระดับความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อโดยใช้เทคนิค ๒๗ เปอร์เซ็นต์

๓. หาค่ามัธยิมเลขคณิต (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของข้อสอบแต่ละฉบับ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของมัธยิมเลขคณิต สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ของแบบสอบแต่ละฉบับโดยใช้สูตร คูเคอร์ ริชาร์ดสัน สูตรที่ ๒๑ (Kuder Richardson Formula 21) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนแบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และอัตราส่วนวิกฤตของแบบสอบ

๔. นำแบบสอบที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ทดสอบกับตัวอย่างประชากรจำนวน ๑๐๘๖ คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ ๗ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, ๖ และ ๗ ในจังหวัดขอนแก่น

๕. วิเคราะห์ข้อสอบ (Item Analysis) ที่ทำการทดสอบจริง หาระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบ นำมาเปรียบเทียบกับแบบสอบที่ทำการทดลองสอบ

๖. หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบแต่ละฉบับโดยใช้สูตรคูเคอร์ ริชาร์ดสัน สูตรที่ ๒๑ (Kuder Richardson Formula 21) และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด นำมาเปรียบเทียบกับแบบสอบที่ทำการทดลองสอบ

๗. การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาตัวแปรอื่นๆที่อาจเกี่ยวข้อง เช่น ระดับสติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจ วิธีการสอนของครู ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

ความจำกัดของการวิจัย

คะแนนที่นักเรียนได้รับอาจจะไม่มาจากการสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ และ ศัพท์ภาษาอังกฤษโดยแท้จริงของนักเรียน เนื่องจากในขณะทำการสอบอาจมีสภาพการกดดัน ความไม่สบาย ความเกียจคร้าน ความไม่ตั้งใจทำแบบสอบ อันอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนเมื่อนำผลการสอบมาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

๑. จะได้แบบสอบความสามารถในการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจจะนำไปเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบมาตรฐานสำหรับนักเรียนเริ่มเรียน
๒. เป็นผลพลอยได้แก่สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษในการประเมินผลในโครงการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล
๓. เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบความถนัดด้านต่างๆของวิชาภาษาอังกฤษในระดับอื่นๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบหมายถึง แบบสอบความถนัดด้านศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนเริ่มเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย แบบสอบนี้มีความยาว ๓ ชุดคือ
  - ๑.๑ แบบสอบ O II เป็นแบบสอบความถนัดด้านศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียน Oxford English Course for Thailand Book II
  - ๑.๒ แบบสอบ J II เป็นแบบสอบความถนัดด้านศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียน JILAP Stage I : red series and green series
  - ๑.๓ แบบสอบ JOIIB เป็นแบบสอบความถนัดด้านศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่ใช้แบบเรียน Oxford English Course for Thailand Book III และแบบเรียน JILAP Stage I: blue series, Stage II: tan series
๒. นักเรียนเริ่มเรียนหมายถึงนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษขึ้นพื้นฐาน เรียนภาษาอังกฤษเป็นปีที่ ๒ และ ๓ โดยใช้แบบเรียน JILAP Stage I: red, green and blue series; Stage II: tan series และแบบเรียน Oxford English Course for Thailand Book II and Book III
๓. ความตรงของแบบสอบ (validity) หมายความว่าแบบสอบนั้นสามารถวัด

ได้ตรงตามที่ตั้งความมุ่งหมายไว้

๔. ความเชื่อถือได้ของแบบสอบ (Reliability) หมายความว่าแบบสอบนั้นมีความแน่นอน ความคงเส้นคงวาในการวัด เมื่อนำไปทดสอบอีกก็จะยังคงรักษาค่าแห่งของผู้เข้าสอบไว้ได้เหมือนเดิม คือ ผู้สอบที่มีความสามารถในระดับใดก็ยังคงได้คะแนนในระดับเดียวกันกับการ สอบครั้งก่อน แบบสอบที่ดีควรมีค่าความเชื่อถือได้สูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย